

OVERHEIDSOPDRACHT VOOR ELEKTRISCHE FIETSEN

Ervaring van citydev.brussels

In het kader van haar opdrachten voor economische ontwikkeling en stadsrenovatie, wordt citydev.brussels (voordien GOMB) geconfronteerd met frequente verplaatsingen van haar ambtenaren op het Brusselse grondgebied. Om een duurzamere mobiliteit te promoten, heeft citydev.brussels een opdracht gelanceerd om elektrische fietsen ter beschikking te stellen van haar ambtenaren.

VAN "ECODYNAMISCHE ONDERNEMING" NAAR DE AANKOOP VAN ELEKTRISCHE FIETSEN

In 2001 ontvangt citydev.brussels zijn eerste ster in het label Ecodynamische onderneming¹ voor de hoofdzetel. In 2007 krijgt het een tweede ster voor de goede milieupraktijken en de behaalde resultaten. Drie jaar later bereikt citydev.brussels het hoogste onderscheidingsniveau door een derde ster binnen te halen. Het is door een groot aantal nieuwe maatregelen en acties in te voeren dat het deze topscore bereikt heeft. De verwezenlijking van een bedrijfsvervoerplan en de aankoop van elektrische fietsen maakt deel uit van de acties geïmplementeerd door citydev.brussels.

Op de 138 mensen die momenteel werken bij citydev.brussels dient 43% werven te bezoeken of deel te nemen aan vergaderingen buiten de hoofdzetel. De afstand afgelegd voor die verplaatsingen ligt meestal lager dan 10 km (heenreis). Voor die trajecten kunnen de ambtenaren een van de drie dienstvoertuigen uitlenen, hun abonnement voor het openbaar vervoer gebruiken of, sinds 2010, een van de elektrische fietsen uitlenen. Zo hoopt citydev.brussels een steentje bij te dragen tot het ontlasten van het stadsverkeer en wil het een duurzamere mobiliteit promoten.

EERSTE ERVARING WEINIG OVERTUIGEND

Eind 2009 lanceert citydev.brussels zijn eerste opdracht met gunning door onderhandeling voor elektrische fietsen. Zonder ervaring in dit domein werd een minimum aan technische specificaties vastgelegd.

Kort na de levering van de fietsen melden de gebruikers problemen.

- Problemen verbonden met technische kwesties: te vaak platte band, niet-herstelbare motorpannes door verstrikking in de achterste wielnaaf, te dure of moeilijk te verkrijgen wisselstukken, enz.
- Problemen verbonden met het beheer van de fietsen: aangezien de fietsen in de kelder opgeslagen waren en dus onderhevig waren aan wisselende en soms extreme temperaturen, waren de batterijen snel ontladen. Zodra ze aan de laders gekoppeld waren, bleven ze daar tot de volgende uitlening. Op termijn veroorzaakt die constante herlading het effect van een 'luie batterij'², een gevreesd fenomeen bij kopers van dit soort materiaal.

¹ Het label "Ecodynamische onderneming" is een officiële erkenning in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van de invoering van goede praktijken inzake milieubeheer.

² Dit effect vermindert de hoeveelheid energie die de accumulator kan vrijmaken.

VAN MARKTANALYSE TOT TWEEDE OVERHEIDSOPDRACHT

Gezien de kosten die de vervanging van de batterijen en de kapotte onderdelen in het algemeen met zich zouden meebrengen, beslist citydev.brussels in 2013 om een nieuwe opdracht te lanceren. De bedoeling is om de drie defecte fietsen te vervangen door vijf nieuwe kwaliteitsfietsen. Want ondanks de problemen, blijft de vraag om de elektrische fietsen te gebruiken groot.

Vervolgens gebeurt een verfijnde marktanalyse om alle technische specificaties voor het lastenboek uit te werken. De verschillende modellen elektrische fietsen worden vergeleken, vijf fietsmakers worden gecontacteerd, de fietsen worden getest, enz. Via die analyse kwam men tot de slotsom dat het mogelijk was robuuster materiaal te verkrijgen mits het bepalen van strengere technische vereisten.

citydev.brussels heeft onder meer volgende technische criteria opgelegd:

- een schakelsysteem dat volledig hermetisch afgesloten is tegen stof om het doorslaan te vermijden;
- uitneembare batterijen met accumulatorelementen die geen 'luie batterij'-effect opleveren;
- een capaciteit van minimaal 300 Wh voor de batterijen die een theoretische afstand van 140 km in Eco-modus kunnen afleggen en een levensduur hebben van minimaal vijfhonderd cycli ontlading/herlading.
- batterijen die werken met opladers die twee herlaadmodi aanbieden (traag en snel) en een garantie van het geheel batterij/lader van minimaal twee jaar;
- wielen met een afmeting van achtentwintig inch en velgen gemaakt in aluminium en uitgerust met spaken in roestvrij staal en bestaande uit twee wanden voor nog meer stevigheid;
- banden waarvan de binnendikte van het loopvlak dagelijkse bandenpech vermijdt door glas, silex, doornen of andere metalen voorwerpen.

Wat betreft de organisatie van het opladen van de batterijen, zijn er ook veranderingen doorgevoerd in vergelijking met de eerste opdracht. Het oplaadsysteem bevindt zich voortaan in het kantoor van de persoon verantwoordelijk voor mobiliteit. Dat zorgt voor een constante temperatuur en een zicht op het laadniveau. Zo kan het effect van de 'luie batterij' vermeden worden, met een langere levensduur van de batterijen als resultaat.

ANALYSE VAN DE OFFERTE EN GUNNING

Vijf leveranciers werden geraadpleegd in het kader van de procedure met onderhandeling. Twee onder hen beantwoordden aan alle criteria. citydev.brussels heeft de opdracht uiteindelijk gegund aan de leverancier die het best beantwoordde aan alle technische vereisten en die bovendien de economisch meest voordelige offerte heeft ingediend.

NIET ENKEL DE PRIJS MAAR HET VOLLEDIGE KOSTENPLAATJE

Als je een kwaliteitsvolle offerte wil, dan moet je vaak niet onmiddellijk opteren voor de goedkoopste offertes. De overheidsinkoper moet ook andere zaken overwegen dan enkel de aankoopprijs en hij moet het volledige kostenplaatje bekijken (aankoopkosten, gebruikskosten, kosten voor afvalverwerking).

Dat is de redenering die citydev.brussels heeft toegepast bij de tweede opdracht die bestemd was om de drie eerste fietsen te vervangen door vijf nieuwe fietsen. Die laatste waren duurder aan de basis (47% duurder). Maar die hogere kostprijs is gerechtvaardigd door het feit dat het materiaal een aanzienlijke technologische vooruitgang vertoont in vergelijking met de vorige fietsen. Door die investering in kwaliteitsfietsen kon men ook overwegen om te veranderen van batterij met de garantie dat dit de moeite

loonde, want alle andere wisselstukken zijn van hoge kwaliteit. Die investering is ook nodig om de ambtenaren die bereid zijn te veranderen van mobiliteit te blijven motiveren en voor het positieve imago van de elektrische fietsen.

AANPASSINGEN EN PERSPECTIEVEN

Citydev.brussels is vastbesloten om een duurzamere mobiliteit bij haar ambtenaren te bevorderen en is niet ontmoedigd geraakt na een eerste niet zo positieve ervaring bij de aankoop van elektrische fietsen. Het heeft lessen getrokken uit die ervaring en werd gesterkt door de motivatie van de ambtenaren. Daarom heeft het zelfs het aantal elektrische fietsen bij deze tweede opdracht verhoogd. Zo hopen ze nog meer ambtenaren te bereiken en aan te sporen om de komende jaren hun mobiliteit te veranderen!

Type opdracht: aanbesteding van toebehoren

Gunningswijze van de opdracht: onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking

Duur van de opdracht: 48 maanden (verbonden met de levensduur van de batterij)

Bedrag van de opdracht: 13.000 euro

Contactpersoon: Virginie Crabbé, Medewerkster, Dienst Leefmilieu en Cel Duurzame Aankopen

